

Poročilo javnega dogodka

Potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec

(Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec, 21. marec 2023)

Nelektorirano poročilo pripravila Gregor Živec in Simon Delakorda

<https://www.facebook.com/ObcanskiforumLogatec2030/>

Kazalo vsebine

Povzetek.....	4
1 Izhodišča in program dogodka.....	6
2 Predstavitev Lokalnih akcijskih skupin (LAS).....	7
3 Potrebe in pobude za lokalni razvoj v občini Logatec.....	8
3.1 Ekološko kmetovanje in dostop do zdrave hrane.....	8
3.2 Aktivnosti za mlade.....	8
3.3 Predstavitveni dan gostinske in turistične ponudbe.....	8
3.4 Športne aktivnosti.....	8
3.5 Razvoj krajevnih skupnosti.....	8
3.6 Regionalno povezovanje na skupnih projektih.....	9
4 Podporno okolje za lokalni razvoj v občini Logatec.....	9
4.1 Vključevanje občank in občanov v Strategijo lokalnega razvoja.....	9
4.2 Zmanjšanje birokratskih ovir za razvojne projekte.....	9
4.3 Neenakopraven položaj sektorjev in občin v LAS s CILjem.....	9
4.4 Razvojna pisarna v občini Logatec.....	10
5 Zaključek in nadaljnji koraki.....	10

Zahvala

Zahvaljujemo se udeleženkam in udeležencem dogodka »Potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec« za podana mnenja in predloge, ki so povzeti v pričujočem poročilu.

Za sodelovanje na dogodku se posebej se zahvaljujemo predstavnikom javnih institucij, gospodarstva ter civilne družbe iz občine Logatec v LAS s CILjem in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Zahvaljujemo se tudi Območni obrtno-podjetniški zbornici Logatec za možnost izvedbe dogodka v konferenčni dvorani zbornice.

Občanski forum Logatec
Logatec, 31. marec 2023

Povzetek

Občanski forum Logatec¹ je civilna družba občank in občanov, ki si prizadeva za kakovostno življenje v vaseh, krajih in mestu občine Logatec. Cilj foruma je spodbujati aktivno državljanstvo in participativno demokracijo. Občanski forum se opredeljuje do razvojnih vprašanj v občini, pripravlja civilno-družbene pobude za boljše delovanje občine ter zagovarja javni interes in skupno dobro.

Priprava Strategije lokalnega razvoja do leta 2027 je pomembno javno vprašanje, zato je Občanski forum Logatec organiziral javni dogodek »*Potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec*«. Dogodek je potekal 21. marca 2023 na Območni obrtno-podjetniški zbornici Logatec.

Cilj dogodka je bil izmenjati poglede na potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec ter ustreznega načina priprave strategije lokalnega razvoja. Hkrati je bil dogodek namenjen širši zainteresirani javnosti, ki želi sodelovati pri opredeliti razvojnih problemov in potencialov v občini Logatec po načelu razvoja »od spodaj navzgor«.

Dogodka se je udeležilo 26 predstavnikov/c društev, krajevnih skupnosti, gospodarstva, javnih institucij in zainteresiranih posameznikov, ki so v okviru moderirane razprave opredelili naslednje potrebe in pobude v povezavi z lokalnim razvojem v občini Logatec:

Potrebe in pobude za lokalni razvoj v občini Logatec

Ekološko kmetovanje in dostop do zdrave hrane

Podpora projektom za večjo prepoznavnost ekološkega kmetovanja in pomoč kmetovalcem pri prodaji izdelkov po pravičnih cenah.

Aktivnosti za mlade

Aktivacija in vključevanje mladih v lokalno skupnost na inovativne in zanimive načine ter zagotovitev ustreznih prostorov in vsebin.

Predstavitveni dan gostinske in turistične ponudbe

Povezovanje in promocija gostinske in turistične ponudbe v občini Logatec s sejemsko dejavnostjo (npr. Gregorjev sejem).

Športne aktivnosti

Podpora nadaljnjemu razvoju športa in športne infrastrukture v občini Logatec ter sistemski pristop in povezovanje športnih društev na skupnih ciljnih lokalnega razvoja.

Razvoj krajevnih skupnosti

Omogočiti in spodbujati vključevanje krajevnih skupnosti v razvojne projekte in strateško načrtovanje na ravni občin.

Regionalno povezovanje na skupnih projektih

Strategija lokalnega razvoja za občino Logatec mora bolj natančno definirati razvojne prioritete,

1 Več informacij na povezavi <https://www.facebook.com/ObcanskiforumLogatec2030>.

umestitev v regionalne razvojne povezave in kakšne blagovne znamke Logatca bo občina razvijala.

Podporno okolje za lokalni razvoj v občini Logatec

Vključevanje občank in občanov v Strategijo lokalnega razvoja

Vzpostaviti celosten, inovativen in lokalni pristop k vključevanju občank in občanov Logatca v strateško načrtovanje. V pripravo načrta za vključevanje javnosti v pripravo Strategije lokalnega razvoja je potrebno vključiti tudi ustanovne člane LAS s CILjem.

Zmanjšanje birokratskih ovir za razvojne projekte

Potrebno je zmanjšati in poenostaviti razpisne postopke ter administrativno razbremeniti društva pri izvajanju projektov lokalnega razvoja.

Neenakopraven položaj sektorjev in občin v LAS s CILjem

Nasloviti je potrebno precejšnjo neuravnoteženost financiranja projektov po sektorjih. Javni sektor je precej bolj uspešen pri pridobivanju projektnih sredstev kot civilni sektor. Delež razvojnih projektov, ki se izvajajo v občini Logatec je manjši v primerjavi z občinama Idrija in Cerklje.

Razvojna pisarna v občini Logatec

V občini Logatec je potrebno zagotoviti skupen prostor in ustrezne človeške vire za informiranje o razpisih, razvoju projektnih idej, pripravi dokumentacije in izvajanje projektov lokalnega razvoja. Pisarna bi lahko predstavljala zametek Razvojne agencije Logatec.

Nadaljnji koraki

Ključne potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec so neposredno povezane z možnostjo opredeljevanja, razvoja in uresničitve projektnih predlogov. Veliko dobrih idej se rojeva v institucijah, društvih in organizacijah, ki pa lahko v okviru svojih omejenih kapacitet pripeljejo ideje samo do določene točke.

Občanski forum Logatec bo v luči nadaljevanjih prizadevanj za dobro pripravljeno Strategijo lokalnega razvoja podal pobudo za redna srečanja zainteresiranih posameznikov in organizacij iz vseh sektorjev LAS s CILjem v občini Logatec. Srečanja bodo namenjena opredelitvi vsebin za razvojno strategijo ter izmenjavi idej in mreženju za pripravo razvojnih projektov.

1 Izhodišča in program dogodka

Predstavniki/ce javnih institucij in gospodarstva ter posamezniki/ce iz civilne družbe so 27. februarja 2023 ustanovili LAS s CILjem za obdobje do 2027. Namen Lokalne akcijske skupine (LAS) je spodbujati trajnostni razvoj skozi izvajanje projektov, ki imajo učinek na čim več ciljnih skupin na območju občin Logatec, Idrija in Cerklje. LAS s CILjem deluje po načelu lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost in povezuje ljudi, ki imajo določene skupne potrebe in se soočajo s skupnimi izzivi.

Ena izmed prvih nalog LAS s CILjem² je priprava Strategije lokalnega razvoja do leta 2027. Strategija bo opredelila razvojne probleme, potenciale, usmeritve in cilje na območju občin Logatec, Idrija in Cerklje. Na njihovi osnovi bo pripravljen akcijski načrt, ki bo konkretiziral cilje v ukrepe in časovnico letnih aktivnosti.

Z namenom prispevati k oblikovanju dobro pripravljene strategije lokalnega razvoja je Občanski forum Logatec organiziral dogodek »Potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec«.

Program dogodka³

17:00-17:10 *Uvodni pozdrav*

Job Rupnik, Občanski forum Logatec 2030

mag. Dejan Šraml, direktor OOOZ Logatec

17:10-17:25 *Predstavitve pristopa LEADER/CLLD v Sloveniji*

Marjeta Jerič, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (prek video povezave)

17:25-18:30 **Pogovor »Potrebe in izzivi lokalnega razvoja v občini Logatec«**

Jure Kramar, Osnovna šola Tabor Logatec

Martina Puntar, Računovodstvo in svetovanje, s.p.

Irena Gornik Raymond, Društvo Ajda Vrzenec

Josip Žanko, gostinec in podjetnik, Občanski forum Logatec 2030

moderator **mag. Simon Delakorda**, Občanski forum Logatec 2030

18:30-19:00 **Pogledi zainteresirane javnosti na razvojne probleme in potenciale v občini Logatec** (zapis predlogov in pobud, ki bodo poslani LAS s CILjem z namenom vključitve v Strategijo lokalnega razvoja do leta 2027).

² Več informacij na povezavi <https://las-sciljem.si/>.

³ K sodelovanju pri izvedbi dogodka in udeležbi na programu sta bila vabljeni tudi župan Občine Logatec g. Berto Menard in nosilni partner LAS s CILjem Idrijsko - Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija.

2 Predstavitev Lokalnih akcijskih skupin (LAS)

Predstavnica Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je uvodoma predstavila mehanizem Lokalnih akcijskih skupin (LAS). Namen LAS je spodbujanje lokalnega razvoja po principu »od spodaj navzgor« z namenom večje vključenosti vseh prebivalcev na podeželju, spodbujanja zaposlovanja ter podjetništva na podeželju, razvoja osnovnih storitev, dviga kakovosti življenja, razvoja koncepta pametnih vasi, spodbujanje okoljskih in podnebnih rešitev na podeželju ter ekološkega kmetovanja. LAS mora biti vključujoč in organiziran kot partnerstvo javnega, gospodarskega in civilnega sektorja, v katerem noben sektor ne prevladuje in noben sektor ne nadzoruje odločanja. Predstavnica ministrstva je posebej izpostavila pomen postopkov vključitve skupnosti v pripravo Strategije lokalnega razvoja, ki je podlaga za prijavo projektov. Vsi projekti se presojajo skozi prizmo doseganja ciljev strategije, okoljske trajnosti, socialne vzdržnosti, inovativnosti, enakopravnosti vključevanja različnih partnerjev in višje dodane vrednosti za lokalno okolje. Projekti znotraj LAS se morajo izvajati za območje celotnega LAS-a. V primeru LAS s CILjem se izvajajo v treh občinah (Cerkno, Idrija, Logatec).

Slika 1: Udeleženci in udeleženke javnega dogodka »Potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec« (21. marec 2023, Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec, foto Tadej De Gleria)

3 Potrebe in pobude za lokalni razvoj v občini Logatec

Razvojne potrebe občine Logatec, ki jih želijo deležniki javnega, gospodarskega in civilnega sektorja nasloviti tudi prek LAS s CILjem, se nanašajo na naslednja področja: ekološko kmetovanje in dostop do zdrave hrane, aktivnosti za mlade, predstavitveni dan gostinske in turistične ponudbe, športne aktivnosti, razvoj krajevnih skupnosti in regionalno povezovanje na skupnih projektih.

3.1 Ekološko kmetovanje in dostop do zdrave hrane

Lokalno pridelana zdrava in kvalitetna hrane bistveno prispevata h kakovosti življenja v občini, še posebej pri otrocih. Potrebno je podpreti projekte za večjo prepoznavnost ekološkega kmetovanja in pomoč kmetovalcem pri prodaji izdelkov po pravičnih cenah.

3.2 Aktivnosti za mlade

V občini Logatec manjkaj prostorov in mehkih vsebin za vključevanje in družbeno participacijo mladih, ki jih moderne tehnologije odvrčajo od druženja in aktivnosti z vrstniki (individualizacija). Mlade je potrebno aktivirati in vključevati v lokalno skupnost (npr. v društva) na inovativne, zanimive in tehnološko napredne načine. Kot dober primer aktivacije mladih je bil izpostavljen projekt povišajmo Sekirico v Triglav (tudi sicer je potrebno Sekirico v večji meri izkoriščati za družabne aktivnosti).

3.3 Predstavitveni dan gostinske in turistične ponudbe

Povezovanje in promocija gostinske in turistične ponudbe v občini Logatec s sejmsko dejavnostjo (npr. Gregorjev sejem). Oblikovanje blagovne znamke občine Logatca, po kateri bo prepoznana v širšem okolju in bo prispevala k razvoju turistične ponudbe in dogajanju v občini.

3.4 Športne aktivnosti

Podpora nadaljnjemu razvoju športa in športne infrastrukture v občini Logatec ter sistemski pristop in povezovanje športnih društev na skupnih ciljih lokalnega razvoja. V Logatcu je potrebna dodatna telovadnica oz. športna dvorana, še posebej ob Oš Tabor. Le-ta bi bila namenjena klubom in pa seveda tudi rekreativcem, kateri zelo težko pridejo želenih terminov, saj klubske selekcije do dobra napolnijo vse kapacitete. Vsa športna igrišča bi lahko bila opremljena s sanitarijami. Igrišča bi morala biti opremljena tudi z delujočo razsvetljavo. Obnova obstoječe Logaške kolesarske transverzale oz. ureditev kolesarskih poti predvsem po gozdu in travnikih. Pomembno je tudi, da bi se ustanovil Javni zavod za šport, kulturo in turizem.

3.5 Razvoj krajevnih skupnosti

Spodbujati vključevanje krajevnih skupnosti v razvojne projekte. V Strategiji lokalnega razvoja je potrebno nameniti bistveno večjo pozornost potrebam krajevnih skupnosti ter jih vključevati v razvojne projekte. Pri tem bi morala aktivnejšo vlogo odigrati Občina Logatec kot del javnega sektorja v LAS s CILjem.

3.6 Regionalno povezovanje na skupnih projektih

Občina Logatec je razpeta med tri regijske razvojne agencije. Strategija lokalnega razvoja za občino Logatec mora bolj natančno definirati razvojne prioritete, umestitev v regionalne razvojne povezave in kakšne blagovne znamke Logatca bo občina razvijala. Potrebno je vzpostaviti občinsko podporno okolje, ki bo skrbelo za razvoj velikih idej in večjih projektov. Razvoj občine Logatec mora vključevati sodelovanje v prepoznavnih regijskih zgodbah kot je npr. nastajajoči projekt porečja Ljubljanice: Ljubljanica – reka sedmih imen.

4 Podporno okolje za lokalni razvoj v občini Logatec

Problematika strateškega načrtovanja in izvajanja razvojnih projektov predstavlja velik izziv v občini Logatec. Izboljšati je potrebno vključevanje občanov in občank v strateško načrtovanje, zmanjšati administrativne ovire pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov ter nasloviti neenakopraven položaj med javnim, gospodarskim in civilnim sektorjem pri dostopu do razvojnega financiranja. Eno izmed rešitev za našete izzive predstavlja ustanovitev Razvojne pisarne v občini Logatec.

4.1 Vključevanje občanov in občank v Strategijo lokalnega razvoja

Prebivalci in prebivalke občine Logatec so slabo informirani o možnostih sooblikovanja lokalnega razvoja. Večina ljudi ne pozna LAS s CILjem, večina ključnih deležnikov pa ne ve, kakšne projekte in kje jih je mogoče prijaviti. Dogodki LAS s CILjem v organizaciji vodilnega partnerja ICRA d.o.o., ki so namenjeni pripravi Strategije lokalnega razvoja, so slabo obiskani. Potrebno je vzpostaviti celosten, inovativen in lokalni pristop k vključevanju občanov in občank Logatca v LAS. ICRA d.o.o. bi moral imeti boljšo in preglednejšo spletna stran ter v večji meri uporabljati digitalne komunikacijske kanale (Facebook, Instagram, Twitter, TikTok), preko katerih bi dosegli večjo prepoznavnost LAS in boljše razumevanje pomena širšega povezovanja. Izboljšati je potrebno komunikacijo in prepoznavnost LAS s CILjem, ker se s tem povečujejo možnosti za sektorsko sodelovanje pri izpeljavi projektov na ravni vseh treh občin. V pripravo načrta za vključevanje javnosti v pripravo Strategije lokalnega razvoja je potrebno vključiti tudi ustanovne člane LAS s CILjem.

4.2 Zmanjšanje birokratskih ovir za razvojne projekte

Društva so opozorila na preveč formalistične in zbirokratizirane razpisne postopke pri pripravi in poročanju projektov, ki se izvajajo v okviru LAS s CILjem. Potrebno je zmanjšati in poenostaviti administrativne postopke ter tehnično razbremeniti društva pri izvajanju projektov lokalnega razvoja (manj papirologije). Le redka društva v občini Logatec so bila do sedaj uspešna pri pridobivanju sredstev iz razpisa LAS s CILjem. Boljša bi morala biti tudi pomoč društvom iz občine Logatec pri prijavi in oblikovanju projektov s strani ICRA d.o.o, ki bi posledično prispevala k večjemu uspehu njihovih projektovnih predlogov.

4.3 Neenakopraven položaj sektorjev in občin v LAS s CILjem

LAS mora biti vključujoč in organiziran kot partnerstvo javnega, gospodarskega in civilnega sektorja, kjer noben sektor ne prevladuje in noben sektor ne nadzoruje odločanja. Na primeru izvajanja

projektov LAS s CILjem v občini Logatec je razvidna precejšnja neuravnoteženost financiranja projektov po sektorjih. Javni sektor je precej bolj uspešen pri pridobivanju projektnih sredstev kot civilni sektor. Pri tem kot prejemnik sredstev iz javnega sektorja v občini Logatec posebej izstopa Občina Logatec. Tudi sicer je delež sredstev, ki se iz naslova razvojnih projektov izvajajo v občini Logatec manjši v primerjavi z občinama Idrija in Cerklje. Podano je bilo mnenje, da je komunikacija vodilnega partnerja LAS s CILjem veliko boljša v občinah Idrija in Cerklje, kot pa v Logatcu.

4.4 Razvojna pisarna v občini Logatec

V občini Logatec je potrebno zagotoviti skupen podporni prostor in ustrezne človeške vire (pisarna, ljudje) za informiranje o razpisih, razvoj projektnih idej, pripravo dokumentacije in izvajanje projektov lokalnega razvoja, ki presegajo posamezne deležnike. Razvojna pisarna bi spodbujala povezovanje javnega, gospodarskega in zasebnega sektorja na področju lokalnega razvoja in pomagala društvom pri projektih. V občini deluje veliko društev, ki svoje aktivnosti izvajajo na prostovoljni ravni in nimajo dovolj kapacitet za izvajanje razvojnih projektov iz naslova LAS. Zato je potrebno izboljšati povezovanje in sodelovanje med društvi pri združevanju idej in pripravi projektov, s katerimi bi Logatec lahko bistveno bolje izkoristil LAS s CILjem. Pisarna bi lahko predstavljala zameetek Razvojne agencije Logatec.

5 Zaključek in nadaljnji koraki

Ključne potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec so neposredno povezane z **možnostjo opredeljevanja, razvoja in uresničitve projektnih predlogov**. Veliko dobrih idej se rojeva v institucijah, društvih in organizacijah, ki pa lahko v okviru svojih omejenih kapacitet pripeljejo ideje samo do določene točke. Ko te ideje prerastejo te zmožnosti, bi morale njihov **nadaljnji razvoj prevzeti podporno okolje, ki bi imel imelo ustrezne vire za dokončno izpeljavo projektov**. Takšen primer je projekt povišajmo Sekirico v Triglav, ki je zaradi svoje odmevnosti in prepoznavnosti prerasel okvire šolskega sistema, na ravni občine Logatec pa manjka ustrezna institucionalna organiziranost, ki bi lahko pomagala tak projekt zapeljati na višji nivo. Tovrstni projekti so ključnega pomena, ker predstavljajo neposreden odgovor na razvojni izziv občine Logatec, ki se že dlje časa otepa z oznako spalnega naselja.

Udeleženske in udeleženci dogodka »Potrebe in možnosti lokalnega razvoja v občini Logatec« so se strinjali, da je potrebno s takimi srečanji nadaljevati in da je **viharjenje dobrih idej edino pravo zagotovilo za oblikovanje bolj usmerjene Strategije lokalnega razvoja** za področje občine Logatec. Hkrati je dogodek izluščil tudi veliko dobrih izhodišč, ki bodo posredovana vodilnemu partnerju LAS s CILjem v pomoč pri pripravi strategije.

Občanski forum Logatec bo v luči nadaljevanjih prizadevanj za dobro pripravljeno Strategijo lokalnega razvoja podal pobudo za **redna srečanja zainteresiranih posameznikov in organizacij iz vseh sektorjev LAS s CILjem v občini Logatec**. Srečanja bodo namenjena **opredelitvi vsebin za razvojno strategijo ter izmenjavi idej in mreženju za pripravo razvojnih projektov**.